

L' ART DEL PAGÉS

PERIÓDICH SETMANAL IL-LUSTRAT.

Destinat á la propaganda

D' AGRICULTURA PRÁCTICA

Fundador, director y propietari: Francisco X. Tobella y Argila, pèrit agrònom.

TOMO 14.

1890.

DIRECCIÓ, ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

Carrer de la Princesa, núm. 11, pis 1.er

BARCELONA.

Ayuntamiento de Madrid

TAULA QUE CONTÉ LAS MATERIAS PUBLICADAS EN L' ANY 1890.

Secció doctrinal, agronómica y bibliográfica.—Als pagesos. Página 1.—Lo contrabando de blat. Pág. 3.—Le greffage pratique de la vigne. Pág. 26.—Foment de la agricultura de Badalona. Concurs vitícola de 1890. Instruccions, bases y condicions. Pág. 33.—Un comunicat del Institut agrícola català de Sant Isidro. Pág. 41.—Sulfat de coure. Pág. 43.—Foment de la agricultura de Badalona. Concurs vitícola de 1890. Pág. 49, 61 y 69.—Una nova filoxera. Pág. 50.—Rebaixa de contribució. Pág. 71.—Inauguració del concurs vitícola de Badalona. Página. 85.—Exhibició y concurs de Badalona. Pág. 93.—Festa de clausura del concurs vitícola de 1890. Pág. 101.—La filoxera en Europa, en 1889. Pág. 121.—Apat en celebració del bon èxit del concurs vitícola de 1890. Pág. 124.—La campanya del mildiu en 1890. Pág. 137.—Foment de la agricultura. Concurs exhibició vitícola de 1890 en Badalona. Secció de pràcticas. Pág. 145.—Reunió vitícola internacional à Roma. Pág. 153.—¿Que devérem fer pera que tinga mes preu en los mercats l' oli espanyolyaixis aumentém lo consúm? Pág. 161.—Mapa regional vinícola de la província de Barcelona y **Memoria** que l' acompaña. Pág. 169.—Conferencia agrícola á Sant Sadurní de Noya. Pág. 177.—Gremi de pagesos de Sabadell y sa comarca. Pág. 225.—Fora privilegis. Pág. 233.—Préstams territorials. Pág. 241.—Caballada agrícola de Sabadell. Pág. 265.—Los presupostos del Estat. Pág. 273.—Estació ampelogràfica catalana. Pág. 481.—Camps pera 'ls pagesos vells. Pág. 289.—Los camps d' experiments. Pág. 313.—¡Ja fá dotze anys! Págs. 321, 329 y 338.—Los bolets en la naturalesa. Pág. 377.—Bibliografia. Construccions é industrias rurals. Pág. 417.

Secció de agricultura práctica.—Manera de tenir vinyas americanas. Pàginas 4 y 9.—Blat xino en Europa. Pág. 17.—Concurs de pulverisadors y materials pera combatre 'l mildiu. Pàgina 18.—Alfals: una proba feta al segon any en Granollers del Vallés, ab 36 canas cuadradas de terreno de regadiu sembrat d' alfals. Pág. 26.—La sal en los vins y las aduanas fran-

---

Príncesa, n.º 11, pis 1.er —BARCELONA.

cesas. Pág. 36.—Una nova fórmula d' adobs pera las terras. Pág. 45.—Lo Níspero del Japó y son cultiu. Pág. 52.—Principals procediments pera la millora y conservació dels vins. Pág. 61.—Bógit Vernette Pág. 75.—Comunicat Pág. 80.—Tres procediments pràctichs. Pág. 88.—Sessións y probas. Pág. 98.—Al Cel sia! Pág. 99.—Poudre Montpelliéraise. Pág. 113.—Estudi dels pulverisadors presentats al concurs vitícola de Badalona de 1890. Pág. 114.—Novas Juntas d' extinció. Pág. 129.—Varietats americanas empeltadas ó no de ceps del país y extranjers presentadas al concurs exhibició vitícola de Badalona, per D. Joseph Tobella, viticultor á Sant Pol de Mar. Pág. 131.—Un bon exemple per imitar. Pág. 146.—La campanya del Black-rot en 1890. Pág. 165 y 171.—Conferencias al I. A. C. de S. Isidro. Págs. 185, 193, 201 y 209.—La erinosis y lo mildiu. Pág. 187.—No creméu las vinyas. Pág. 210.—Sobre la preparació del caldo bordelés. Pág. 217.—A batre ab màquina. Pág. 218.—Maluras que atacan al cep en la província de Gerona. Págs. 226 y 234.—Una excursió per la finca del Sr. Fontanet de Sabadell. Página 249.—Clorósis (grogor) dels ceps. Pág. 251 y 257.—Preparamémos pera regar. Pág. 259.—Sobre ferratges. (*Hedysarum*). Pág. 270.—Una millora en nostra producció vinícola Pág. 276, 292 y 307.—Un bon plan. Pág. 283.—La espampolada Pág. 291.—Una excursió vitícola. Pág. 297.—Cultiu de la patata. Página. 305.—Sobre vins. Pág. 315 y 322.—¿Quin es lo mellor cultiu dels ceps y dels taronjers? Págs. 338, 345, 353, 381, 387, 393, 401, 409 y 418.—Gipsómetro de butxaca. Pág. 355.—Notas sobre nostres productors directors americanos Pág. 361.—Travalls d' actualitat pera la millora dels vins. Pág. 363.—La mort de nostres vins. Pág. 369.—Lo sulfat de coure en la terra y sa acció sobre la vegetació. Pág. 370.—La vinya americana. Página 379 y 386.—Màquinas aratorias. Pág. 396.—La plantació de ceps y 'ls adobs concentrats. Pág. 403.—Experiments de Mr. Berthelot. Pág. 405.—Destilerías agrícolas. Pág. 421.

Láminas entreposadas en lo text.—Figura 246. Bógit Vernette pera roturacions fondas. Pág. 76.—Figs 247 y 248. Manera de funcionar lo bógit Vernette á tracció directa ó ab curriola de trasmissió. Pág. 77.—Fig. 249. Arada ab avant-tren pera grans roturacions. Pág. 79.—Fig. 250. Rebuda de la comitiva

Prímpresa, n.º 11, pis 1.er — BARCELONA.

y professó cívica per lo carrer de Mar, en Badalona. Pág. 96.—Fig. 251. Inauguració del Concurs-exhibició vitícola de Badalona, en lo Teatre Espanyol de dita Vila. Pág. 97.—Fig. 252. Proba de la arada Vernette de Béziers, moguda ab bógit per forsa animal travallant á tracció directa per medi de cable metàlich. Pág. 107.—Fig. 253. Apat en celebració de bon éxit del Concurs exhibició vitícola de Badalona, en 1890. Pág. 125.—Fig. 254 Probas fetas ab la arada Bajac, tirada per un parell de bous, en lo concurs vitícola de Badalona. Pág. 133.—Fig. 255. Una de las instalacions que ab justicia cridá mes la atenció dels visitants, en lo Concurs exhibició vitícola de Badalona, celebrat en Mars prop-passat. Pág. 148.—Fig. 256. Locomóvil anglesa Bronw et May. Pág. 215.—Fig. 257. Batadora-repassadara dels Srs. Hornsby y fills. Pág. 219.—Fig. 258 Ariet hidràulich. Pág. 259.—Fig. 259. Molí de vent. Pág. 260.—Fig. 260. Cinia á mà. Pág. 260.—Fig. 261. Bógit ab animal. Pág. 260.—Fig. 262. Gipsómetro de butxaca. Pág. 315.—Fig. 263. Nova arada fixa creada especialment péra bógit-Vernette, Pág. 397.—Fig. 264. Nova arada fixa creada també, especialment pera roturacions fondas y económicas, moguda per una locomóvil ordinaria. Pág. 397.—Fig. 265. Bógit mogut á forsa de vapor. Pág. 398.

Correspondencias.—Mollet. Página 28.—Figueras. Pág. 29.—Comunicat. Pág. 54.—Santa Bárbara. Págs. 117, 181, 285, 367 y 414.—Bruch. Pág. 118.—Arbós. Págs. 147, 156, 167, 195, 268, 299, 309, 317, 326, 331, 341, 347, 389 y 410.—Sant Sadurní de Noya. Págs. 155 y 274.—Sagunto (Murvedre). Pág. 172.—Llinás. Página 174.—Mollerusa. Pág. 207.—S. Just Desvern. Pág. 237.—Bruch. Págs. 239, 349 y 414.—S. Just Desvern. Pág. 239.—Figueras. Pág. 261.—Zaragoza. Págs. 356, 365 y 383.—Sant Cugat Sasgarrigas. Pág. 366.—Sant Mateo de Gállego. Pág. 372.—Mollet. Pág. 390.

Secció de varietats.—Comparansas. Lo clavell. La Rosa. Página 12.—Botiquí casulá. Pág. 19.—Tres refrans catalans. Página 29.—Un arbre celebrat Pág. 38.—Lo concurs dels alarbs. Pág. 64.—Penadiment inútil (*poesia*). Pág. 81.—La llimona contra las serpents. Pág. 90.—Vallromanas. Pág. 149.—Senyal

---

Príncipesa, n.º 11, pis 1.er—BARCELONA.

de mort. Pág. 220.—Contra 'l cólera. Pág. 277.—Gel artificial. Origen de la arada. Nou successor del café. Pág. 279.—Banys. Pág. 286.—Contra 'l tifus. Los gossos rabiosos. Pena justa. Página 295.—La Blasfemia. Pág. 300.—Cansó de Nadal (*poesia*). Pág. 423.

Notícias agrícolas.—Concurs exhibició vitícola —Pes viu y mort dels porchs. Pág. 6 —Sintomas y curació de la grip. Pág. 7.—Al I. A. C. de S. Isidro. El Progreso Agrícola. Pág. 12.—La salvació de la Agricultura. Sanejament del Baix Llobregat. Pág. 13.—Concurs-exhibició vitícola. En el I. A. C. de S. Isidro. Hi estém conformes. Sulfat de coure. Vias de comunicació. Págs. 20, 21, 22 y 23.—Conferencias agrícolas. Foment de la agricultura. Societat agrícola de Sampedor. Págs. 30 y 31.—Ateneo Balear. Ciurons extranjers. Conferencias agrícolas. La casa Ahles. L' empelt práctich de la vinya. Riparias y Taylors. Págs. 38, 39 y 40.—Concurs exhibició vitícola de Badalona. Concursos de pulverisadors. Conferencias agrícolas. De «*El Olotí*». Págs. 45, 46, 47 y 48.—Banch agrícola. Camps de probas. Certámen científich agrícola. Mapa regional vinícola. Sulfat de coure. Págs. 56 y 57.—Camp Experimental. Cartillas evaluatorias. Ceps americans. Concurs vitícola de 1890. Fira de Berga. Rectificació. Reunió en el I. A. C. de S. Isidro. Tractats comercials. Veda. Págs. 65, 66 y 67.—Sulfat de coure. Salabert y C.^a Distincions honoríficas. Pág. 82.—Aument de llet. Industria de la pansa. Miseria y C.^a Págs. 90 y 91 —Altre concurs vitícola. Lo ví concentrat. Palma de Mallorca. Tototeros. Trasplantació d' arbres. Págs. 99 y 100. —Associació agrícola de Reus. Concurs d' Epila. Nova Associació agrícola. Págs. 118 y 119.—Concurs de pulverisadors á Reus. Oferiments fets. Unió agrícola á S. Feliu de Codinas. Págs. 127 y 128.—Comissió filoxérica. Elaboració del ví de taronja. Exposició local. Llet escumosa. Nevadas. Obsequi familiar. Premis pera 'l concurs viti-vinícola de 1891. Págs. 134, 135 y 136.—Comissió provincial de defensa contra la filoxera. Concurs de pulverisadors á Tudela. Conversa vitícola á S. Celenyi. Préstams rurals. Una excursió sense sortir de casa. Págs. 143 y 144.—Alerta ab lo mildiu y black-rot! Animals tossuts. A sulfatar s' ha dit. Comissió de defensa contra la filoxera. Conversas rurals. De la casa Alesán. La avicultora catalana.

Prímpcesa, n.º 11, pis 1.er — BARCELONA.

Págs. 150, 151 y 152.—Circulació de plantas. Conversa rural. Remolatja sucrera Sanejament del Baix Llobregat. Societat viti-vinícola saguntina. Págs. 158 y 159.—Canet de Mar. La Escala. Olot. Vich. Pág. 168.—Conferencia á Sant Sadurní de Noya. Altre conferencia. Págs. 175 y 176.—Concurs de Sagunto. Concurs regional agrícola. Conferencias al I. A. C. de S. Isidro. Cullita de prëssechs. Invasió filoxeràica á Pierola. Investigacions viticolas. Mercat de bestiar á Barcelona. Mes sobre l' oli. Pirala del cep. Págs. 182, 183 y 184.—Allà van projectes. Avingudas. Celler col·lectiu. Concurs De «*Lo Catalanista*» de Sabadell. Esperits d' industria. Invasió filoxeràica. Lleyda. Mala noticia Mildiu. Plagas. Propaganda rural. Sembra de cotó. Págs. 188, 189, 190 y 191.—Banch vitalici de Catalunya. Los sitjatans. Nou triomf. Préstams rurals. Págs. 197 y 198—A batre ab màquina. Animals caballar y mular. Lo tabaco com antifiloxeràich. Nou cuch de seda. Olor sulfurós. Passa dels gossos. Verola á Figueras. Págs. 211, 212 y 213.—Altre cep. Caixa agrícola. Concurs agrícola. Fora privilegis. La batadora mecànica. Nou cep resistent á la filoxera. Resúm de conferencies. Págs. 221, 222 y 223.—Condonació de contribució. Granja Escola Experimental. Un bon consell. Págs. 230 y 231.—Gremi de Pagesos de Sabadell y sa comarca. Págs. 240, 246 y 255.—Bon regalo. Centre agrícola del Panadés. Foment de la Agricultura de Badalona. Nombrament. Págs. 254, 255 y 256.—Dolors Mestres y Balcells. Pág. 262—Banch Vitalici de Catalunya. Bandera. Condonació de contribució. Filoxera. Fruytas y hortalissas. Llagostas. Pendó. Taps de suro. Págs. 262, 263 y 264.—Màquina de bâtrer. Pág. 271.—Fortor desgradable. La Ilustración. Pág. 280.—Gremi de Pagesos de Sabadell. Pág. 288.—Aument de bestiar Cuchs de seda. Vins enguixats. Pág. 296.—Alerta sobre l' enguixat dels vins. La filoxera á Xampany. Págs. 301 y 302.—† D. Miquel Esquirol y Soler. Pág. 311.—Apicultura. La filoxera acorralada. Mes sobre l' enguixat dels vins. Olivas. Rahims. Tabaco. Tocinos. Verema. Págs. 318, 319 y 320.—Industria tapera. Sultanina. Vins enguixats Págs. 332 y 333.—L' enguixat dels vins. Pág. 342.—Catálech Vernet. Construccions é industrias rurals. Concurs agrícola de Zaragoza. Estacions enotècnicas. La vid, el vino y las bebidas alcohòlicas en el pueblo de Israel Págs. 350 y 351.—† Baltasar de Bacardí y de Casanovas. Pág. 356.—Conseqüencias de la veda.

Primpresa, n.º 11, pis 1.er — BARCELONA.

Fullas de ramí. Producció d' espart. Págs. 357 y 358.—Excursió agrícola. Pág. 368.—Catálech Vidal. Excursió vitícola. Guia del agricultor espanyol. Una fotografia y un periódich. Págs. 375 y 376.—Nostra enhorabona. Pág. 384.—Cambras agrícolas. Pág. 391.—Consells molt bons, pero que no 'ls seguirán. Pág. 399.—Mata-oidium Alesán. Pág. 400.—† D. Evaristo Arnús. Pág. 407.—Cambre agrícola. Corona fúnebre. Fira de Sabadell. Fira de Torelló. Patatas voluminosas. Remolatxa sucrera. Vins aragonesos. Págs. 407 y 408.—Cambre agrícola. Pág. 415.—Vich. Sessió necrològica. Pág. 416—Un consoci menos. Un diputat rural. Pág. 424.

Mercats, firas y cullitas.—Figueras. Juncosa. La Bisbal. Olot. Reus. Tarragona. Valls. Vich. Vilafranca del Panadés. Pàginas 14, 15 y 16.—Berga. Falset. La Bisbal. Manresa. Olot. Puigcerdá. Reus. Sant Sadurní de Noya. Vich. Págs. 57, 58, 59 y 60.—Pág. 83.—Reus Pág. 119.—Barcelona. Reus. Sant Cugat del Vallés. Tivisa. Valladolid. Pág. 191.—Olot. Reus. Vich. Pàginas 199 y 200.—Benissanet. Caspe. Cervera. Prat de Compte. Reus. Sabadell. Págs. 213, 214 y 215.—Figueras. Prat de Llobregat. Reus. Sitges. Vich. Págs. 223 y 224.—Canet de Mar. Lleyda. Olot. Port-Bou. Puigcerdá. Vich. Vilafranca del Panadés. Vilanova y Geltrú. Págs. 230, 231 y 232.—Berga. Figueras. La Bisbal. Olot. Puigcerdá. Vich. Págs. 246, 247 y 248.—Badalona. Balaguer. Esplugues de Francolí. Valls. Pág. 256.—Puigcerdá. Sant Sadurní de Noya. Pág. 264.—Exportació de Blats. Pág. 272.—Santa Bàrbara. Pág. 288.—Olot. Puigcerdá. Reus. Sant Cugat. Sasgarrigas. Valls. Vich. Vilafranca del Panadés. Págs. 303 y 304.—La Bisbal. Plá de Bages. Tarragona. Tivisa. Tortosa. Vich. Págs. 311 y 312.—Conca de Barberà. Fransa. Grecia. Llinás. Manresa. Reus. Sabadell. Sant Llorenç Savall. Sitges. Vich. Vilafranca del Panadés. Págs. 334, 335 y 336.—Berga. Castella. Fransa. Olot. Pàrelló. Pontós. Riudoms. Pàginas 343 y 344.—Berga. Puigcerdá. Vich. Págs. 351 y 352.—Canet de Mar. Figueras. Olot. Vich. Págs. 358 y 359.

Cereals.—Págs. 23, 60, 83, 91 y 215.

Primpcesa, n.º 11, pis 1.er — BARCELONA:

Olis.—Págs. 23, 60, 92 y 215.

Vins.—Fransa, Argelia, Portugal, Italia. Pág. 7.—Austria, Llevant. Pág. 8.—Pág. 23.—Fransa, Reus. Págs. 31 y 32.—Págs. 48, 60, 92, 120, 136, 159.—Fransa, Rioja. Pág. 192.—Pág. 215.—Pág. 352.—La Bisbal, Manresa, Sant Sadurní de Noya. Pág. 352.—Fransa. Pág. 359—Mercat de París. Pág. 391.

Calendari patològich agrícola.—Janer. Págs. 8, 16, 23, y 32.—Febrer. Págs. 40, 48 y 67.—Mars. Págs. 84 y 92.—Abril. Pág. 128.—Maig. Págs. 160, 184 y 192.—Juny. Págs. 216 y 224.—Juliol. Pág. 248.—Agost. Pág. 272.—Setembre. Pág. 328.—Octubre. Pág. 360.—Novembre. Pág. 392.

Noms dels autors.—Joseph Capdaygua, viticultor.—Francisco Argila.—Jaume Fonolleda.—Joan Llovet y Pons.—Andreu de Ferrán.—Joseph Alsina.—Francisco Casellas.—Joseph Segalá.—Emili Pascual.—Joseph Vilartimó.—G. J. de Guillen García.—Sebastià Mestres.—Joan Miravent y Colomer.—L. Degrully.—Martí Pujol.—Joan Ferrer.—Régis.—Cambra.—J. Camp.—March Mir.—Pere Almera.—Joseph Roger y Bosch, Enginyer.—L. Népoty.—N. García de los Salmones.—Joaquim Gelabert.—Joseph Carbonell.—Gaspar Modolell.—Joseph Argemí.—Joaquim de Miquel.—Frederich Benessat.—V. Bortier y F. Vandekerkchove.—Joseph Padró.—Rafel Mir.—Vermorel.—P. Fonolleda.—Francisco X. Tobella, pèrit agrònomo.—Emili Riera y Rubió, pèrit agrònomo.

Iniciais ó pseudònims.—T.—F. T.—J. M. y B.—F. B.—J. R. B.—E. A.—M. E.—F. V.

IMPRENTA DE VÍCTOR BERDÓS Y FELIU, CARRER DE LAS MOLAS, NÚM. 31

Prímpcesa, n.º 11, pis 1.er —BARCELONA.

ANY XIV.

JANER 4 DE 1890.

N.º 409

REVISTA AGRÍCOLA SETMANAL IL·LUSTRADA

Periódich destinat á la propaganda d' agricultura práctica

Fundador, director y propietari: D. Francisco X. Tobella y Argila, périt agrónomo

Surt tots los dissaptes y no mes val un duro al any.

La suscripció se paga per anyadas y á la bestreta.

Als pagesos.

¡Un any mes!.....1890.

Molt volen dir ab sa concisió, las tres paraulas ab que encabessém aquestas quatre ratllas, pera dirigirnos, com de costum anyal, á nostres constants favoreixedors.

Quan un periódich, dia per dia, compta ja ab 13 anys complerts de vida y entra en lo 14 de sa existencia, molt significa un any mes. Vol dir que, durant sa tasca haurá vist ab gust la aparició de bastants cólegas y ab greu

sentiment la desaparició d' alguns d' ells que compartian ab L' ART DEL PAGÉS la carrera de la propaganda agrícola: tan convenient avans, com indispensable avuy pera las necessitats de la classe pagesa; apesarada per tants contrattemps com la envoltan. Significa que, mes ó menos bé, ha omplert lo buyt perque fou creat al llen-sarse á la vida pública en 1877, quan encara cap mes, en sa classe, li feya costat. Cal suposar igualment que, l' esperit d' escola, ni de sistema ó rutina, ni móvil par-ticular l' han empés may cap á una mira determinada, á menos que per tal se tinga la propaganda de la agri-cultura práctica, especialment dintre la regió catalana, pera quina seguirá sent lo ressó fidel y desinteressat en totas las qüestions que mes ó menos directament pugan afectarla en qualsevol terreno; donchs no 'l fa moure ningú sino 'l bé general del pays agrícola ahont ha nas-cut y pera 'l qual se consagrará sempre ab totas sas for-sas, mentres li quedí un alé de vida pera fer la revivalla.

Que aixó es cert, no hi ha mes que veure nostre pro-grama desde 1877 quan aparegué L' ART DEL PAGÉS quinzenalment, després quan fou dezenal y mes tart quan se publicà setmanalment, sense pujar lo preu de suscripció, augmentant sempre la quantitat de lectura y no faltant may á la bretxa ni á la vanguardia de las qües-tions més capdals, relacionadas ab la pagesía. Fullégint-se sino sas planas y la veritat pura y neta, com clara y catalanament expressada, no 'ns deixará pas mentir gens ni mica.

L' ART DEL PAGÉS, donchs, al continuar en son any 14 la lluyta pera 'ls interessos genuinament rurals y vera-ment cataláns, no aspira sino á corresponde á sos cos-tants favoreixedors, en la seguretat de que, dins de Ca-talunya, seguirá mereixent las simpatías de sos compa-triotas y fora d' ella las consideracions degudas al com-pany, quin, á tots sos colegas propagandistas en la regene-

radora idea d' *instruir moralisant*, considera com á germans de glorias y fatigas.

Any nou, vida nova..... acostuma á dir tothom.

Al saludar al lector y als colegas, revistas y periódichs, terminarém manifestant que L' ART DEL PAGÉS ho fa en 1890, eatorzé de sa fundació, dihéntloshi..... *any nou, vida vella*, donchs ben coneugudas son de tothom sas aspiracions desde 1877, sense que haja tingut d' arrepentirse may de sa conducta passada, ni present; esperant confiadament, si á Deu plau, que sa futura será també intatxable.

La Redacció.

Secció doctrinal, agronómica y bibliográfica.

Lo contrabando de blat.

Fá un cuant de temps que tot sovint se llegeix en los periódichs, mes ó menos oficiosos, que á Espanya arriba molt poch ó gens de blat extranjer y que de Marsella y altres plassas francesas anuncian cada setmana 'l pas per los Dardanelles de 8, 10, 15 y fins 18 embarcacions carregadas de blat destinat á Gibraltar, essent aixís que aquesta plassa ne te bastant ab un sol carregament per quatre mesos.

Per altre part, no essent Gibraltar depòsit de blat, pot suposarse que si cada mes entran en aquell port 15 ó 20 càrrechs, tot ó la major part podria destinarse al comers fraudulent y transportarlo á nostre pays sense pagar drets ó burlant la vigilancia.

També s' ha notat que en nostres ports no hi faltava pas blat extranjer, francés per mes seuyas, sense que 'n vingués despatxat de la vehina República, lo qual perjudicaria notablement la agricultura del pays.

Se diu igualment que 'ls comerciants de Marsella que 's dedican al negoci d' exportació han tingut una entrevista pera acordar lo medi de fer, per la via diplomática, las reclamacions que amparin sos interessos y evitin los abusos que actualment fan impossible pera 'l comers honrat tota contractació entre Espanya y 'l port d' aquella població francesa.

Esto se susurra, esto se murmura (com dirian los castellans) d' alguns temps ensá y no obstant ningú fa res. Dias enrera. un Diputat à Corts va dirne alguna cosa. A últims d' any se torná á insistir sobre lo mateix y va donarse *llargas* al assumpto, aplassantho pera pendre *torn* en la pròxima reobertura de las Corts, que deu verificar-se 'l dia 10 del mes que som, sino s' estira.

A Catalunya tenim un refran, que diu:

Mentrestant las ovellas van passant, en lo qual podria substituirshi una paraula per *embarcacions*.—T.

Secció d' agricultura práctica

Manera de tenir vinyas americanas. (*)

Cuidado d' una vinya empeltada.

Empeltada una vinya, deu tenirse molt cuidado en ella pera que la empeltada dóngua bon resultat, que de aixó dependeix brotar ó deixar de ferho la empeltada. Si plou, que la terra quedi encrostissada, ab una eyna que fàssia punta se trencà la crosta de la borda pera donar lloch al nou brot que sortirà esclati ab tota llibertat, y al mateix temps poder circular bé l' ayre admosférich tan necessari pera la vida de la planta; qual operació se repetirà tantas quantas vegadas plogui fort, fins y á tant que 'ls brots hágian sortit sobre la borda. Als quinze dias ó tres setmanas de haber empeltat un cep, surten molts rebolls del porta-empelt, que si no 's trebíen afogarien l' empelt, pera qual motiu se han de tráures, fentho de la següent

(*) Vegis lo n.º 407.

manera: ab un caviquet de má, se descalssa la borda per la part que surten dits rebrolls y ab la má se tiran y arrancan, tornant desseguida á ajustar la terra á dita borda, fent per manera quedí del mateix modo que estava; repetint dit treball, tantas vegadas com rebrolls sortirán en dit cep, tinguent cada vegada molt cuydado en remenar l' empelt y fentlo sempre avans de que 'l sol no sia fort, que si la terra es calenta, podria escaldar lo cep empeltat. També dona bons resultats y no tanta feyna, pero queda 'l cep mes dissipat, esperant quan los rebrolls farán de 20 á 25 céntimetros d' alsada sobre la borda, agafarlos forts ab la má y tirar sens remenar la terra, tinguent cuydado desseguida de pitjarla ab lo peu ó má tota la part soscoguda pera tal operació, procurant que la borda quedí forta altre vegada.

Moltas vegadas acostuman sortir als ceps, unas cucas blanquinosas que rosejan als brots tendres dels mateixos, tant del patró com del empelt; quals cucas se han de buscar y matarlas, que no es molta la feyna, per trobarse á un ó dos centimetres de fondaria al lloch de la borda que 's veu algun brot mustís dels rebrolls americans ó dels empelts.

Als primers dias del mes de Juliol, tots los ceps dehuen haber brotat; per lo tant, tots aquells que hágian deixat de ferho, al passar á brollarlos se deixerán un ó dos rebrolls pera empeltarlos l' any següent, per donar mes bon resultat que reempeltarlos en dit mes, per quedan raquítichs y no adelantar gran cosa en cas que vágian bé.

Siguent als últims dias del mes de Agost ó primers de Setembre, se trencan las arrels de dits empelts, fentlo de la següent manera: al matí y sempre avans lo sol no sia fort, ó bé un dia fresch y núvol, ab un caviquet se descalssa tot lo voltant del empelt y ab un ganivet se tallan las arrels que hágia tret l' empelt, tallantlas de dalt á baix pera que d' eixa manera no queda magullat dit cep, tornant desseguida á fer la borda com estava. Convé que la terra sia fresca, per quant podria quedar escaldada tota una empeltada.

Lo trencar las arrels als ceps, se fá porque l' empelt no visquia de las sevas, que seria causa de quedan afogat lo patró, y mes endavant la filoxera se apoderaria de ditas arrels y tornaria á matar la vinya.

Al hivern següent se escampa la borda, y si 's veu algun empelt mal soldat, carregat de verruga y tot mal fet, ab un gani-vet se raspa, netejant bé la pella y tot lo verrugat que seria la causa de matar l' empelt; després se feman si pot esser, se podan y tractan com convé á las novas vinyas.

Es necessari treballar ditas vinyas ab molt cuidado y procurant siguin netas de herbas, que una vinya ben treballada, dona vida á una bona empeltada.

(Continuará).

Secció de notícias agrícoles.

Concurs-exhibició vitícola. — Lo «Foment de la Agricultura» de Badalona ha acordat celebrar un «Concurs vitícola», en vista del éxit alcansat per lo de pulverisadors y materials pera combatre 'l *mildiu*, que tingué lloch en la primavera última.

Dit acte 's verificará desde 'ls días 2 al 9 inclusius de Mars prop-vinent, en locals aproposit pera exhibirhi 'ls objectes que 's presentin y realisar las probas prácticas que ab ells tingan de ferse.

A no tardar se publicará lo cartell-convocatoria aclarint los punts als quals deurán subjectarse 'ls quins vulgan pendrehi part.

Pés viu y mort dels porchs. — Pera calcular lo pés mort d' un porch savent lo viu, basta indicar que 15 arrobas de pés viu acostuman á ferne 12 de mort; qual diferencia es deguda á to-tas las menudencias que 's posan de banda en los escorxadors pera donar lo pes net de la bestia.

També s' acostuma ordinariament á contar 6 lliuras y $\frac{1}{2}$ per arroba de disminució de pés viu á pés mort.

Per exemple: un porch de 130 carníceras viu, pesaria mort 104 carníceras, que á 12 pessetas la arroba, fem una suposició, valdria 180 pessetas.

Creyém convenient en la época de matansa donar aquestas notas, en vista de la necessitat que tenen molts d' anar á la fè de carboner, com vulgarment dihém, donchs savent lo pés viu total ó en brut no 'ls podrán enganyar de gayre ab lo pés mort net, ó siga després de socarrimat y obert lo porch, á punt d' engauxarloá la romana.

Síntomas y curació de la grip.—Creyém de molta oportunitat dir als pagesos quatre coses sobre aquesta malaltia tan estesa.

Los senyals pera coneixer la *grip* ó sia la epidemia que actualment té invadida la Europa son com los d' un costipat. Comensa per mal de cap, esquena y ronyons adolorits, pérdua de forsas y cruiximent.

Es una malaltia senzilla si 's cuyaia desde son principi. Lo millor es ficarse al llit y pendre sovintet aygua ben calenta de flors cordials, té ó altre infús cualsevol, à fi de promoure 'l suhor en abundancia y ab un parell de dias lo malalt se trova molt aliviati.

Tenint cuidado de no recaure, la convalescencia no 's fa esperar. En cas de recayguda serà convenient avisar al metje, per las complicacions de ventrell que solen originarse y que donan lloch á malaltias de relativa gravetat.

Aquests son los senzills consells que L' ART DEL PAGÉS deu donar á sos lectors, atenent á la índole del periódich y á la propagació del mal.

VINS.

La cullita vinícola del extranjer en 1889.

Fransa.— La calitat ha resultat superior á la del any 1888, considerantla com bona. En cuant á la cantitat es menor, deguda al *mildiu* y á las glassadas primerencas en los departaments del Centre.

Argelia.—La cullita d' aquesta important colonia francesa es menos abundant que en 1888, però las classes han resultat bo-nas. Dels vinyats novells de Tunez hi ha notícias bastant fala-gueras.

Portugal.—Hi ha deficit en comparació ab la producció del any 1888; dihentse que mes d' una tercera part en menos. Las classes son desiguals y molt raros los vins hermosos.

Italia.—Baixa d' una tercera part per punt menos en la producció. Las provincias que mes han sufert son las del Nort ahont la calitat ha sortit regular, mentres que en las del Sur es

bona. Segons los dats oficials quatre quintas parts de la cullita son bonas classes y lo restant de mala qualitat.

Austria — Los vinyats de Hungria han donat resultats mitjans; las classes no son bonas per tot arreu. En Dalmacia alcancen casi 'ls resultats de 1888 y ab classes bonas.

Llevant. — Menos producció que una cullita ordinaria com cantitat, però 'ls vins son de condicions favorables.

CALENDARI PATHOLOGICH-AGRICOLA.

JANER.

Per la importància que requereix la popularisació dels caracters pera fer coneixer las maluras y accidents de las plantas en general; las épocas y medis empleats pera combátrelas. En vista de la munió de plagues que assolan nostres camps y viñas, nos hem decidit á publicar en aquesta secció de nostre setmanari agrícola práctich totes aquellas novas que pugan interessar mes directament á nostres pagesos, ja que per desgracia á Catalunya van connaturalisantsi, prenen no solsament lo carácter de plagues *endémicas*, si que també lo d' *epidémicas* y fins *contagiosas*, qual coneixement tant interessa al agricultor.

Nostre *calendari patològich agricola* s' ocuparà, ademés, de recopilar los procediments senzills y práctichs, al alcans del pagès, pera distingir en lo possible los materials purs dels impurificats, á fí d' evitar frauds, y la época y manera mes oportuna pera aplicarlos ab mejor èxit.

IMPRENTA DE VÍCTOR BERDÓS Y FELIU, MOLAS, 31.—BARCELONA.